

Nelleke Koot & Maaïke van Utrecht

MAAK ER WERK VAN!

Werkboek
arbeid en participatie
voor anderstaligen

uitgeverij
coutinho

Maak er werk van!

Werkboek arbeid en participatie
voor anderstaligen

Nelleke Koot
Maaïke van Utrecht

uitgeverij | C
coutinho

bussum 2021

Inhoud

Deel 1

Wie ben ik en wat kan ik? 11

1	Wie ben ik?	12
	1.1 Wie bent u?	12
	1.2 Persoonlijke gegevens	13
	1.3 Vraagwoorden	15
	1.4 Wie ben ik?	17
	1.5 Wie ben jij?	19
	1.6 Dit kan ik	21
2	Wat vind ik leuk?	22
	2.1 Wat doe jij?	22
	2.2 Hobby's	23
	2.3 Sporten	25
	2.4 Interesses	27
	2.5 Wat vind ik leuk?	28
	2.6 Dit kan ik	30
3	Wat kan ik? Hoe ben ik?	31
	3.1 Vaardigheden	31
	3.2 Wat kun je goed?	32
	3.3 Mijn vaardigheden	33
	3.4 Competenties	35
	3.5 Hoe ben je als persoon?	36
	3.6 Mijn competenties	39
	3.7 Dit kan ik	40
4	Welke school?	41
	4.1 De school van Anna	41
	4.2 Onderwijs in Nederland	42
	4.3 De school van Sita	46
	4.4 Mijn school	47
	4.5 Een cursus	49
	4.6 Dit kan ik	52

5	Welk werk?	53
	5.1 Het werk van Anna	53
	5.2 Beroepen en taken	54
	5.3 Mijn werkervaring	57
	5.4 Vrijwilligerswerk	58
	5.5 Mijn vrijwilligerswerk	61
	5.6 Dit kan ik	63
	Mijn curriculum vitae	64

Deel 2

Beroepenoriëntatie

6	Beroepen	68
	6.1 Wat is een beroep?	69
	6.2 Beroep 1: de kok	71
	6.3 Beroep 2: de lasser	77
	6.4 Leuke beroepen	83
	6.5 Dit kan ik	85
7	Seizoensarbeid en bijbaantjes	86
	7.1 Wat is seizoensarbeid en wat is een bijbaantje?	87
	7.2 Baan 1: de appelplukker	89
	7.3 Leuk seizoenswerk of een bijbaantje	95
	7.4 Dit kan ik	97
8	Vrijwilligerswerk	98
	8.1 Wat is vrijwilligerswerk?	99
	8.2 Baan 1: de medewerker kringloopwinkel	101
	8.3 Leuk vrijwilligerswerk	107
	8.4 Dit kan ik	109
	Mijn beroepenoriëntatie	110

Deel 3

Wat wil ik en wat heb ik nodig?

9	Werken	114
	9.1 Betaald en onbetaald werk	114
	9.2 Eigen baas of in loondienst?	116
	9.3 Welk werk wil ik?	118
	9.4 Dit kan ik	119

10	Werktijden	120
	10.1 Fulltime of parttime?	120
	10.2 Werktijden	122
	10.3 Dit kan ik	123
11	Wel of geen diploma?	124
	11.1 Ongeschoold werk	124
	11.2 Wel of geen beroepsopleiding?	126
	11.3 Mijn situatie	129
	11.4 Meer informatie?	130
	11.5 Dit kan ik	132
12	Eerst naar school	133
	12.1 Wil je een diploma?	133
	12.2 Een cursus volgen	135
	12.3 Wil je meer leren?	137
	12.4 Meer informatie?	140
	12.5 Dit kan ik	141
13	Vrijwilligerswerk	142
	13.1 Vrijwillig aan het werk	142
	13.2 Werkcultuur	144
	13.3 Meedoen is participeren	146
	13.4 Wil je vrijwilligerswerk doen?	150
	13.5 Meer informatie?	151
	13.6 Dit kan ik	153
14	Persoonlijke omstandigheden	154
	14.1 Willen, kunnen en doen	154
	14.2 Zorg voor kinderen of zieken	155
	14.3 Inburgeren en/of een uitkering?	158
	14.4 Reizen voor je werk	160
	14.5 Mijn persoonlijke situatie	163
	14.6 Nieuwe adressen	165
	14.7 Dit kan ik	166
15	Informatie vragen en vinden	167
	15.1 Een telefonische afspraak	167
	15.2 Zelf een afspraak maken	170
	15.3 Een informatief gesprek	171
	15.4 Zelf informatie vragen	174
	15.5 Informatie lezen	175
	15.6 Zelf een folder lezen	178

15.7	Informatie zoeken op internet	180
15.8	Dit kan ik	183

	Mijn overzicht 'willen, kunnen en doen'	184
--	---	-----

	Deel 4	
	Werk zoeken	187

16	Netwerken	188
16.1	Op zoek naar werk	188
16.2	Wie kan mij helpen?	189
16.3	Mijn netwerk	191
16.4	Sociale media	194
16.5	Dit kan ik	196
17	Inschrijven en aanmelden	197
17.1	Voor je begint	197
17.2	Het UWV en www.werk.nl	197
17.3	Het uitzendbureau	199
17.4	De vrijwilligerscentrale	201
17.5	Dit kan ik	203
18	Een vacature	204
18.1	Vacatures	204
18.2	Een vacature in de krant voor betaald werk	206
18.3	Een vacature via internet	208
18.4	Een vacature op het raam	211
18.5	Een kaartje in het buurthuis	213
18.6	Dit kan ik	215
19	Solliciteren	216
19.1	Solliciteren	216
19.2	Een inschrijf- of sollicitatieformulier	217
19.3	Een sollicitatiebrief	222
19.4	Een sollicitatiegesprek	226
19.5	Dit kan ik	234

	Mijn lijst van belangrijke adressen	235
--	-------------------------------------	-----

	Illustratieverantwoording	247
--	---------------------------	-----

Gebruikte pictogrammen

Je kunt luisteren naar deze tekst op: www.coutinho.nl/maakerwerkvan

Ga naar www.coutinho.nl/maakerwerkvan voor een oefening, werkblad, praktijkkaart, invulpagina of infoblad over een extra beroep bij deel 2.

Vraag om hulp aan je docent of aan iemand anders.

Deze opdracht of oefening doe je samen met een medecursist. Je herhaalt bijvoorbeeld samen een opdracht. Of je oefent samen een gesprek.

Online studiemateriaal

Op www.coutinho.nl/maakerwerkvan vind je het online studiemateriaal bij dit werkboek. Dit bestaat uit:

- luisterteksten;
- sleep-het-woord-oefeningen;
- gatentekst-oefeningen;
- werkbladen;
- praktijkkaarten;
- de invulpagina's Mijn curriculum vitae, Mijn beroepenoriëntatie, Mijn overzicht 'willen, kunnen en doen' en Mijn lijst van belangrijke adressen, die ook aan het eind van elk deel in dit werkboek staan;
- fotoslideshows (luisterteksten) van de beroepen, bijbanen en het vrijwilligerswerk uit deel 2;
- infobladen over extra beroepen, bijbanen en vrijwilligerswerk bij deel 2;
- twee werkboekjes: 'Klokkijken' en 'Een planning maken'.

Docenten kunnen een handleiding en antwoordbladen aanvragen. In de antwoordbladen staan de antwoorden op de opdrachten uit dit werkboek (waar mogelijk).

DEEL 1

Wie ben ik en wat kan ik?

1

Wie ben ik?

Dit hoofdstuk gaat over persoonlijke gegevens.

1.1 Wie bent u?

Luister en lees mee.

Bas: Goedendag.

Ties: Dag meneer.

Bas: Wat is uw naam? Hoe heet u?

Ties: Mijn naam is Ties Akker.

Bas: Waar woont u? Wat is uw adres?

Ties: Westlaan 46, 6616 RB Tilburg.

Bas: Wat is uw geboortedatum?

Ties: 10 juni 1992.

Bas: Wat is uw geboorteplaats?

Ties: Ik ben geboren in Antwerpen.

Bas: Dus uw geboorteland is België?

Ties: Ja, dat klopt.

Bas: Welke nationaliteit hebt u?

Ties: Ik ben Nederlander.

Bas: Met wie woont u?

Ties: Hoe bedoelt u?

Bas: Woont u alleen of met familie?

Ties: Ik woon met mijn gezin.

Bas: U bent getrouwd?

Ties: Ja, en ik heb twee kinderen.

Opdracht 1

Zet een streep onder de moeilijke woorden.

Zoek de betekenis van de onderstreepte woorden op.

Opdracht 2

Zet een rondje om het goede antwoord.

1 De naam van de man is Ties Akker.	waar / niet waar
2 Hij woont in Antwerpen.	waar / niet waar
3 De straat heet Westlaan.	waar / niet waar
4 Ties woont op nummer 64.	waar / niet waar
5 Ties is jarig op 10 juni.	waar / niet waar
6 Hij is geboren in Antwerpen.	waar / niet waar
7 Hij is een Belg.	waar / niet waar
8 Ties woont alleen.	waar / niet waar
9 Hij is getrouwd.	waar / niet waar
10 Hij heeft geen kinderen.	waar / niet waar

Je kunt de vragen bij de tekst 'Wie bent u?' beantwoorden.

Wil je meer oefenen?

Maak de oefening 'Gatentekst'.

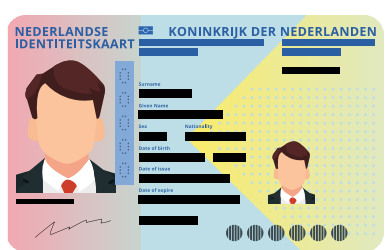
Oefen de vragen en antwoorden samen.

1.2 Persoonlijke gegevens

Opdracht 1

Welk woord hoort bij het plaatje? Schrijf het goede nummer op.

1 naam	7 getrouwd
2 nationaliteit	8 huisnummer
3 postcode	9 woonplaats
4 kinderen	10 man
5 geboortedatum	11 telefoon
6 straat	12 vrouw

Opdracht 2

Luister naar de docent en wijs aan.

Je kunt tien persoonlijke gegevens noemen, aanwijzen en lezen.

Wil je meer oefenen?

Oefen samen.

Maak de oefening 'Sleep het woord'.

1.3 Vraagwoorden

Luister en lees mee.

Wat?

Wat is dat?

Wat is je naam?

Wat is je adres?

Wie?

Wie is dat?

Wie ben je?

Met wie woon je?

Waar?

Waar is dat?

Waar woon je?

Waar ben je geboren?

Welke?

Welke is het?

In welke straat woon je?

Op welk nummer?

Hoe?

Hoe heet je?

Hoe bedoelt u?

Hoe oud ben je?

Hoeveel?

Hoeveel jaar ben je?

Hoeveel kinderen heb je?

Hoeveel kost dit?

Waarom?

Waarom ga je naar school?

Waarom doe je dat?

Waarom wil je werken?

Opdracht 1

Luister naar de docent en wijs aan in de tekst.

Je kunt zes vraagwoorden noemen, aanwijzen, lezen en schrijven.

Wil je meer oefenen?

Oefen samen.

Luister nog eens naar de tekst en zeg na.

Maak de oefening 'Sleep het woord'.

Opdracht 2

Ga naar het werkblad. Bedenk met elk vraagwoord een vraag.

Je kunt met elk vraagwoord een zin maken.

Wil je meer oefenen?

Oefen samen met zinnen maken.

1.4 Wie ben ik?

Opdracht 1

Beantwoord de vragen en vul in.

- 1 Wat is je naam?
Mijn naam is _____
- 2 In welke straat woon je?
Ik woon in _____
- 3 Wat is het huisnummer?
Het huisnummer is _____
- 4 Wat is je postcode?
Mijn postcode is _____
- 5 In welke plaats woon je?
Ik woon in _____
- 6 Wat is je geboortedatum?
Mijn geboortedatum is _____
- 7 Wat is je leeftijd?
Mijn leeftijd is _____
- 8 Wat is je geboorteplaats?
Mijn geboorteplaats is _____
- 9 Wat is je geboorteland?
Mijn geboorteland is _____
- 10 Wat is je nationaliteit?
Mijn nationaliteit is _____

- 11 Wat is je burgerlijke stand?
Ik ben getrouwd/gescheiden/samenwonend/alleenstaand.
- 12 Heb je kinderen? Hoeveel?
Ik heb _____

Je kunt de vragen over persoonlijke gegevens beantwoorden.

Wil je meer oefenen?

Oefen de vragen en antwoorden samen.

Opdracht 2

Vul in en stel jezelf voor.

Mijn naam is _____

Ik woon in _____

Ik kom uit _____

Mijn nationaliteit is _____

Ik woon _____ jaar in Nederland.

Ik ben _____ jaar.

Ik ben _____ getrouwd.

Ik heb _____ kind/kinderen.

Je kunt jezelf voorstellen (minimaal zes gegevens).

Wil je meer oefenen?

Oefen het voorstellen samen.

1.5 Wie ben jij?

Opdracht 1

Stel de vragen aan een medecursist. Vul in.

- 1 Wat is je naam?
Mijn naam is _____
- 2 In welke straat woon je?
Ik woon in _____
- 3 Wat is het huisnummer?
Het huisnummer is _____
- 4 Wat is je postcode?
Mijn postcode is _____
- 5 In welke plaats woon je?
Ik woon in _____
- 6 Wat is je geboortedatum?
Mijn geboortedatum is _____
- 7 Wat is je leeftijd?
Mijn leeftijd is _____
- 8 Wat is je geboorteplaats?
Mijn geboorteplaats is _____
- 9 Wat is je geboorteland?
Mijn geboorteland is _____
- 10 Wat is je nationaliteit?
Mijn nationaliteit is _____
- 11 Wat is je burgerlijke stand?
Ik ben getrouwd/gescheiden/samenwonend/alleenstaand.
- 12 Heb je kinderen? Hoeveel?
Ik heb _____

Je kunt naar de persoonlijke gegevens van een ander vragen.

Wil je meer oefenen?

Ga naar werkblad a.

Oefen samen. Kies iemand met wie je nog niet eerder hebt samengewerkt.

Opdracht 2

Aan wie heb je vragen gesteld? Vertel in de groep wat je nu van hem of haar weet.

Opdracht 3

Vul de persoonlijke gegevens van de ander in.

Begin de zin met hij of zij.

_____ heet _____

_____ woont in _____

_____ komt uit _____

_____ woont _____ jaar in Nederland.

_____ is _____ jaar.

_____ is _____ getrouwd.

_____ heeft _____ kinderen.

Vul in.

Begin de zin met zijn of haar.

_____ naam is _____

_____ nationaliteit is _____

_____ geboortedatum is _____

_____ leeftijd is _____

Je kunt zes persoonlijke gegevens van een ander noemen.

Wil je meer oefenen?

Ga naar werkblad b.

Oefen samen. Kies iemand met wie je nog niet eerder hebt samengewerkt.

Opdracht 4

Schrijf jouw gegevens op je cv.

Ga naar **Mijn curriculum vitae** aan het eind van deel 1.

Lukt het niet? Vraag om hulp.

Je hebt het eerste deel van je cv ingevuld.

1.6 Dit kan ik

- Ik kan de vragen bij de tekst 'Wie bent u?' beantwoorden.

☐
- Ik kan tien persoonlijke gegevens noemen, aanwijzen en lezen.

☐
- Ik kan zes vraagwoorden noemen, aanwijzen, lezen en schrijven.

☐
- Ik kan met elk vraagwoord een zin maken.

☐
- Ik kan de vragen over persoonlijke gegevens beantwoorden.

☐
- Ik kan mezelf voorstellen (minimaal zes gegevens).

☐
- Ik kan naar de persoonlijke gegevens van een ander vragen.

☐
- Ik kan zes persoonlijke gegevens van een ander noemen.

☐
- Ik heb het eerste deel van mijn cv ingevuld.

☐
- ☐
- ☐
- ☐